

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Β. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2103443536

E-MAIL: HIGHEREDUCATION@MINEDU.GOV.GR

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΔΟΜΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις σκοπό έχουν την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Προτείνονται αλλαγές στον τρόπο διοίκησης και λειτουργίας τους, στα προγράμματα σπουδών και για την ενίσχυση της εξωστρέφειας τους. Πυλώνες των αλλαγών είναι: η αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ, η αναβάθμιση και η διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών, η αξιολόγηση και η κοινωνική λογοδοσία, η διεθνοποίηση της λειτουργίας τους και η τόνωση της εξωστρέφειας τους, η σύνδεση τους με την κοινωνία και την οικονομία, και η εξασφάλιση της δημόσιας χρηματοδότησης τους και η κατανομή της με βάση την ποιότητα της λειτουργίας του κάθε Ιδρύματος και τις εθνικές προτεραιότητες.

**ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

1. Τροποποιήσεις στο ρόλο της Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση αναφορικά με την πιστοποίηση και τη χρηματοδότηση.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

**«ΔΟΜΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ»**

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Αναγκαιότητα

1.1 Το σχέδιο νόμου που προτείνεται προς ψήφιση στην Εθνική Αντιπροσωπεία είναι το πέμπτο μιας σειράς νομοθετικών πρωτοβουλιών του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που αποβλέπουν στη διαμόρφωση νέου θεσμικού πλαισίου και στη συνολική μεταρρύθμιση στον χώρο της παιδείας σε όλα τα επίπεδα. Κεντρικό στοιχείο της πολιτικής πρότασης στην οποία εντάσσεται είναι η «δημόσια, δωρεάν και υψηλής ποιότητας παιδεία για όλους», πολιτική που ανταποκρίνεται στην απαίτηση της ελληνικής κοινωνίας για μια ουσιαστική και βαθιά αλλαγή στην εκπαιδευτική και αναπτυξιακή φυσιογνωμία της χώρας.

Ο Ν. 1268 / 1982 που διέπει την ανώτατη εκπαίδευση, ενώ αρχικά ανταποκρινόταν στις ανάγκες μιας συγκεκριμένης περιόδου που αναζητούσε τον εκδημοκρατισμό της λειτουργίας και το άνοιγμα των πανεπιστημίων σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα, σήμερα έχει πλέον εξαντλήσει τη δυναμική του και χρειάζεται ριζική μεταρρύθμιση. Οι σημερινές εκπαιδευτικές, κοινωνικές και αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας επιβάλλουν την μετάβαση στην ποιοτική και διεθνώς ανταγωνιστική ανώτατη εκπαίδευση

1.2 Η γνώση επηρεάζει βαθύτατα τις λειτουργίες της σύγχρονης κοινωνίας, παράγοντας μορφωτική, πολιτιστική και αναπτυξιακή προστιθέμενη αξία. Το παρόν σχέδιο νόμου αποβλέπει στην θεσμική υποστήριξη της προαγωγής της γνώσης και της ποιοτικής αναβάθμισης της εκπαιδευτικής διαδικασίας στα ΑΕΙ με απώτερο στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πολιτισμικών, κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Οι στόχοι της προτεινόμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας είναι:

- ✓ Η καθιέρωση της αξιοκρατικής και υπεύθυνης λειτουργίας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας σε όλα τα επίπεδα της ανώτατης εκπαίδευσης, με την διαρκή αξιολόγηση όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας και την ανάπτυξη και εμπέδωση κουλτούρας αριστείας
- ✓ Η ισόρροπη και δυναμική ανάπτυξη των ανθρωπιστικών, πολιτισμικών και αναπτυξιακών στόχων και του εκπαιδευτικού συστήματος
- ✓ Η εισαγωγή διεθνώς και μακροχρόνια δοκιμασμένων θεσμών ανάδειξης και εξέλιξης των καθηγητών
- ✓ Η ουσιαστική κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία, η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών
- ✓ Η αποτελεσματική και υπεύθυνη προστασία και η ασφάλεια του προσωπικού, των φοιτητών και της δημόσιας περιουσίας των ΑΕΙ
- ✓ Η ενθάρρυνση, προαγωγή και επιβράβευση της αριστείας παντού
- ✓ Η διασφάλιση της ποιότητας σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων των ΑΕΙ
- ✓ Η ουσιαστική διασύνδεση, μέσω διαδικασιών και συμπράξεων, της εγχώριας ακαδημαϊκής κοινότητας με τη διεθνή προηγμένη εκπαίδευση και έρευνα σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο
- ✓ Η δυνατότητα των ελληνικών ΑΕΙ να λειτουργήσουν ως ποιοτικός πόλος προσέλκυσης αλλοδαπών φοιτητών της ευρύτερης περιοχής
- ✓ Η ουσιαστική «χειραφέτηση» και η λειτουργική υποστήριξη της αυτοτέλειας των ΑΕΙ στη βάση των από τα ίδια συντασσόμενων Οργανισμών και Εσωτερικών Κανονισμών που αντανακλούν και σηματοδοτούν τις ιδιαιτερότητες του κάθε ΑΕΙ
- ✓ Η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων σπουδών μέσα από τη συγκρότηση της Σχολής ως τη βασική ακαδημαϊκή μονάδα, με στόχο την προαγωγή της διεπιστημονικότητας, την

αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διδασκόντων, και τη χρονική και θεματική διεύρυνση των επιλογών των φοιτητών.

- ✓ Η αποκατάσταση της ισόρροπης σχέσης ανάμεσα στα διοικητικά και ακαδημαϊκά όργανα και η εισαγωγή θεσμικών αντίβαρων στις διαπιστωμένες διοικητικές στρεβλώσεις μέσα από την εισαγωγή ενός διεθνώς δοκιμασμένου ευέλικτου και επιτυχούς προτύπου διοίκησης.
- ✓ Η ενίσχυση της διεθνώς εφαρμοζόμενης σύνδεσης των ΑΕΙ με την χρηματοδοτούσα κοινωνία, μέσα από τη συμμετοχή επιφανών μελών της στο εποπτεύον και ελέγχον Συμβούλιο του Ιδρύματος, συμμετοχή που σηματοδοτεί για πρώτη φορά την άμεση και ουσιαστική κοινωνική λογοδοσία των ΑΕΙ .

Κεντρικό στοιχείο και καίρια παρέμβαση αποτελεί η κατανομή των αρμοδιοτήτων διοίκησης, εποπτείας, ελέγχου, έγκρισης και στρατηγικού / αναπτυξιακού προγραμματισμού ανάμεσα σε τρία όργανα: το Συμβούλιο του Ιδρύματος, τη Σύγκλητο και τον Πρύτανη.

1.3. Οι βασικές κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται από την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι: α) οι καθηγητές, β) οι φοιτητές και γ) η ευρύτερη κοινωνία.

Α) Για τους **καθηγητές** όλων των βαθμίδων επιτυγχάνεται και διασφαλίζεται η αξιοκρατική, διαφανής εκλογή και εξέλιξη τους. Υποστηρίζεται η διεθνοποίηση και εξωστρέφεια των δραστηριοτήτων τους.

Σε αντίθεση με τα σημερινά πτολυπληθή, δυσκίνητα και ετερόκλητα σε επιστημονικά πεδία εκλεκτορικά σώματα, την εκλογή και προαγωγή-εξέλιξη των καθηγητών αναλαμβάνουν 7μελή σώματα καθηγητών με το ίδιο με τον κρινόμενο επιστημονικό πεδίο, 3 εκ των οποίων προέρχονται από άλλα Ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού. Η διαδικασία αυτή αυξάνει την αξιοκρατία, την διαφάνεια και περιορίζει τα φαινόμενα νεποτισμού, ενδογαμίας και διαπλοκής που τόσο έχουν τραυματίσει το εκπαιδευτικό και ερευνητικό προσωπικό, την κοινωνική θέση και αποδοχή του, αλλά και την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Η διαρκής και τακτή (ανά 5 έτη) αξιολόγηση όλων των μόνιμων καθηγητών ενισχύει τα κίνητρα για διαρκή βελτίωση και διασφαλίζει την διαχρονική επιστημονική ενημέρωση των καθηγητών με προφανείς ευεργετικές επιπτώσεις στην ποιότητα του παραγόμενου εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου. Η εφαρμογή για πρώτη φορά αυτής της διεθνώς καθιερωμένης πρακτικής ελαχιστοποιεί τα φαινόμενα εφησυχασμού σε ένα κλάδο σημαντικών δημόσιων λειτουργών που είναι συνυφασμένος με την διαρκή επιστημονική ενημέρωση και πρόοδο.

Διευρύνεται επίσης, η ποιοτική αλληλεπίδραση των ελληνικών AEI με σημαντικά ιδρύματα του εξωτερικού με την δυνατότητα παράλληλης κτήσης θέσης καθηγητού και σε AEI του εξωτερικού με «διπλή ανάθεση» (dual appointment).

Η δημιουργία της θέσης του εντεταλμένου διδασκαλίας διευρύνει τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του Ιδρύματος με τον διαρκή εμπλοουτισμό της διδασκαλίας με νέους επιστήμονες που μεταφέρουν τις γνώσεις αιχμής ενός διαρκώς αναπτυσσόμενου και μεταβαλλόμενου επιστημονικού χώρου. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα στο Ιδρυμα να διερευνήσει τις διδακτικές και επιστημονικές ικανότητες νέων επιστημόνων, ώστε να εντάξει ασφαλώς τους ικανότερους εξ αυτών στο καθηγητικό δυναμικό του.

Β) Οι φοιτητές επηρεάζονται από τη νομοθετική ρύθμιση μέσω της καλύτερης οργάνωσης των σπουδών τους καθώς και με τις αυξημένες θεσμικές δυνατότητες μέσω των υπό θέσπιση δομών, να ακουστούν, να φτάσουν και να αντιμετωπιστούν τα θέματα τους από την Διοίκηση.

Η Εναρμόνιση της οργάνωσης των σπουδών με τον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (3 κύκλοι-πιστωτικές μονάδες) θα επιτρέψει επιτέλους τη συγκρισιμότητα και αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων σπουδών, με προφανείς ευεργετικές επιπτώσεις για τους έλληνες πτυχιούχους που είτε θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους είτε να εργαστούν σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα.

Η έμφαση στο πρόγραμμα σπουδών αντί του Τμήματος δημιουργεί συνθήκες επιστημονικής και ακαδημαϊκής ευελιξίας, αυξάνει την δυνατότητα οργάνωσης διατμηματικών προγραμμάτων και ενισχύει χρονικά και θεματικά τις επιλογές του φοιτητή με γνώμονα τη αποτελεσματική προσαρμογή στην διαρκώς μεταβαλλόμενη γνώση.

Τα προγράμματα σπουδών σύντομου κύκλου (1 ή 2 έτη) δημιουργούνται και σχετίζονται με την κατάρτιση και την απόκτηση εξειδικευμένων δεξιοτήτων. Ως εκ τούτου θα είναι άμεσα συνδεδεμένα με την αγορά εργασίας και τις επιμέρους ανάγκες των τοπικών κοινωνιών και οικονομιών.

Η υποχρέωση εγγραφής τουλάχιστον μια φορά το χρόνο ενισχύει το αίσθημα ευθύνης του φοιτητή προς τις σπουδές του και προς το ίδρυμα στο οποίο φοιτά, σηματοδοτώντας τα εύλογα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις που είναι συνυφασμένα με την φοιτητική ιδιότητα. Επιπλέον, και εξ ίσου σημαντικό διευκολύνει τον προγραμματισμό της εκπαιδευτικής λειτουργίας του Ιδρύματος.

Διασφαλίζεται πολλαπλή πρόσβαση σε πηγές εκπαιδευτικού υλικού. Ανοικτά, ελευθέρα προσβάσιμα επιστημονικά συγγράμματα και ακαδημαϊκές σημειώσεις. Ανεπτυγμένες και ενημερωμένες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και σύνδεση σε όλες τις ηλεκτρονικές πηγές επιστημονικής γνώσης.

Επεκτείνεται και διευκολύνεται η δυνατότητα για ατοκα (ή επιδοτούμενα βάσει εισοδηματικών κριτηρίων) δάνεια προς τους φοιτητές. Τα δάνεια θα αποπληρώνονται με την έναρξη της επαγγελματικής δραστηριότητας. Η δυνατότητα αυτή διευκολύνει επίσης την ελληνική οικογένεια να ανταπεξέλθει στην παρούσα δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Η συμμετοχή φοιτητικού εκπροσώπου με λόγο και ψήφο στη λειτουργία του Συμβουλίου αλλά και της Συγκλήτου διασφαλίζει την έκφραση της φοιτητικής απόψης στα όργανα λογοδοσίας και διοίκησης του Ιδρύματος. Η συμμετοχή είναι για μια θητεία, ώστε να αποφεύγεται η χρόνια αποκοπή του εκπροσώπου φοιτητή από τις ακαδημαϊκές του υποχρεώσεις. Οι εκλογές για

τους εκπροσώπους των φοιτητών διεξάγονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο διαδικασία που ελαττώνει τα φαινόμενα των κομματικών παρεμβάσεων στα ΑΕΙ.

Με την θέσπιση δομών όπως το Συμβούλιο Φοιτητικής Μέριμνας, του Συμβούλου Σπουδών, του Συνηγόρου του Φοιτητή, δίνεται η δυνατότητα να αντιμετωπίζονται θέματα που απασχολούν συνολικά η ατομικά τον φοιτητή του Ιδρύματος.

Ενισχύεται η συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση του εκάστοτε διδάσκοντος μέσω της διεθνώς εφαρμοζόμενης πρακτικής των ερωτηματολογίων.

Η θέσπιση της δυνατότητας για «μερική φοίτηση» επιτρέπει στους εργαζόμενους φοιτητές τον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό των εκπαιδευτικών υποχρεώσεων τους, δίχως την πίεση του 'σφικτού' προγράμματος της πλήρους φοίτησης και την συνεπαγόμενη απώλεια μαθημάτων και εργαστηρίων που οδήγουν σε αποκαρδίωση του φοιτητή και σημαντική καθυστέρηση των σπουδών.

Γ) Η ευρύτερη κοινωνία επηρεάζεται θετικά από πλήθος διατάξεων που αποσκοπούν στη διαφάνεια, τη χρηστή διαχείριση, και την αποτελεσματική αξιοποίηση των δημόσιων δαπανών για την ανώτατη εκπαίδευση.

Η προσδοκώμενη ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου θα έχει ευεργετικές συνέπειες στην ποιότητα των επαγγελματιών που αποφοιτούν από τα ΑΕΙ. Επιπλέον, η βελτίωση του ερευνητικού έργου και η ανάπτυξη καινοτομίας και αριστείας θα συμβάλλει στον αναγκαίο επαναπροσανατολισμό και εκσυγχρονισμό της παραγωγικής βάσης της χώρας.

Η επιλογή των πρυτάνεων / προέδρων θα γίνεται μετά από διαφανή, ανοιχτή προκήρυξη για την επιλογή του επιστημονικά και διοικητικά αξιότερου υποψηφίου με τον καθοριστικό ρόλο του Συμβουλίου του Ιδρύματος και όχι όπως συμβαίνει σήμερα με διαδικασίες εκλογής τους από πολυπληθή σωματα.

Ο νέος Νόμος συνδέει την χρηματοδότηση των ΑΕΙ με την διαρκή αξιολόγηση της εκπαιδευτικής και επιστημονικής λειτουργίας τους, προάγοντας τις συνθήκες άμιλλας μεταξύ των Ανωτάτων Ιδρυμάτων με προφανείς ευεργετικές επιδράσεις στην ποιότητα του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου αλλά και την ορθολογικότερη, διαφανέστερη και δικαιότερη κατανομή των δημοσίων πόρων για την Εκπαίδευση.

Η ευρεία δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης κάθε Ιδρυματος Σχολής και Προγράμματος Σπουδών οδηγεί στην πληρέστερη ενημέρωση των υποψηφίων φοιτητών και των οικογενειών τους για την ασφαλέστερη και επιλογή Ιδρύματος και επιστημονικού πεδίου φοίτησης.

Η Μετεξέλιξη της ΑΔΙΠ σε Ανεξάρτητη Αρχή για την Ανώτατη Εκπαίδευση με έμφαση στην Ποιότητα και την Πιστοποίηση διαμορφώνει τις συνθήκες για την διαρκή βελτίωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης, μέσα από την τεκμηριωμένη ανάπτυξη εκπαιδευτικής πολιτικής βασιζόμενη στα πρωτογενή και αντικειμενικά στοιχεία της διαρκούς αξιολόγησης της λειτουργίας των ΑΕΙ. Η νέα ΑΔΙΠ θα αποτελέσει εξαιρετικό παράδειγμα για την ανάπτυξη δομών που αναδεικνύουν τον επιτελικό ρόλο του σύγχρονου Κράτους, μέσω θεσμών που απολαμβάνουν της εμπιστοσύνης της κοινωνίας

Ο Πρόεδρος της ΑΔΙΠ εξακολουθεί να επιλέγεται από τη Βουλή ενώ τα μέλη του Συμβουλίου της θα επιλέγονται πλέον μετά από προκήρυξη των θέσεων, αξιολογηση των υποψηφίων από επιτροπές κορυφαίων επιστημόνων και τη έγκριση και σύμφωνη γνώμη της Ακαδημαϊκης Κοινοτητας. Η διαδικασία αυτή βελτιώνει σημαντικά την διαφάνεια και την ποιότητα λειτουργίας της ΑΔΙΠ και διευρύνει την αναγκαία αποδοχή της από την ακαδημαϊκή κοινότητα και την κοινωνία.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης που προάγουν την διαφανή λειτουργία αναδεικνύουν τα ΑΕΙ ως υποδειγματικό παράδειγμα χρηστής, διαφανούς και αποτελεσματικής λειτουργίας για τους υπόλοιπους οργανισμούς της διοίκησης του κράτους, της κοινωνίας ή της οικονομίας.

Επίσης, με τη δημοσιοποίηση όλων των στοιχειών για την οργάνωση των σπουδών, την ποιότητα των καθηγητών, τον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών, την υλικοτεχνική υποδομή και το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών, παρέχονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες επιλογής τόσο σε ένα υποψήφιο φοιτητή (ημεδαπό ή αλλοδαπό) όσο και στους επιστήμονες που ενδιαφέρονται να διδάξουν στο εν λόγω Α.Ε.Ι.

Καταλληλότητα

2.1. Πολλές νομοθετικές παρεμβάσεις τα τελευταία 30 χρόνια, έχουν προσπαθήσει να αντιμετωπίσουν τα πολλαπλά προβλήματα των ελληνικών ΑΕΙ. Εκατοντάδες διατάξεις σε περισσότερους από 25 νόμους καθώς και εκατοντάδων Π.Δ και Υ. Α., αντανακλούν τις παρεμβάσεις αυτές. Η προσήλωση των προσπαθειών αυτών στο παραχημένο πλέον νομικό πλαίσιο του Ν.1268/82 και ο αποσπασματικός χαρακτήρας τους, ιδιαίτερα στο τρόπο διοίκησης των ΑΕΙ περιόρισε σημαντικά τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την εφαρμογή τους.

2.2. Η ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων και δυσλειτουργιών των ελληνικών ΑΕΙ που δικαιολογημένα συσσωρεύτηκαν με την 30ετή λειτουργία του υφιστάμενου νομικού πλαισίου απαιτεί μία ολοκληρωμένη και σε βάθος αναδιάρθρωση και επικαιροποίηση του. Αντιστοίχοι προβληματισμοί αναπτυχθήκαν τα τελευταία 5 χρόνια και σε διεθνές επίπεδο, οι οποίοι απέδωσαν ένα γόνιμο διεθνή διάλογο και χρήσιμα συμπεράσματα. Η οργάνωση και η διαβούλευση του νέου νομικού πλαισίου που προτείνεται ενσωμάτωσε την διεθνή αυτή εμπειρία: για την σύνταξη του νέου Νόμου υπήρξε συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων τόσο με χώρες αντίστοιχου μεγέθους και ιστορικής διαδρομής (Πορτογαλία), με χώρες υψηλής οργανωτικής συνέπειας (Αυστρία, Ελβετία), με χώρες-πρότυπα για τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες και το ρόλο του κράτους (Φινλανδία, Δανία, Νορβηγία), με χώρες όπου την τελευταία εικοσαετία έγιναν άλματα στην ποιότητα των πανεπιστημίων (Ολλανδία, Κύπρος) και με χώρες όπου η σχέση ΑΕΙ – κράτους προσεγγίζει το συγκεντρωτικό χαρακτήρα που συναντάται στην Ελλάδα (Γαλλία).

Η σε βάθος μελέτη των πλέον διαδεδομένων μοντέλων διοίκησης ευρωπαϊκών και άλλων πανεπιστημίων, απέδειξε ότι σχεδόν σε όλη την ΕΕ και τον ΟΟΣΑ η διοίκηση των ΑΕΙ διενεργείται στη βάση του δυαδικού μοντέλου που απαρτίζεται από το Συμβούλιο (έλεγχος-λογοδοσία) και τον Πρύτανη (διοίκηση-συντονισμός). Όσων αφορά τη σχέση των ΑΕΙ με το κράτος το μοντέλο που τελικά επιλέχθηκε ήταν το γαλλικό λόγω της μεγάλης ομοιότητας στον συγκεντρωτισμό των δύο συστημάτων.

2.3. Τα διατάγματα και οι κανονιστικές πράξεις που απαιτούνται:

1. Απόφαση του Συμβουλίου του Ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη και γνώμη της Συγκλήτου για την έγκριση του Εσωτερικού Κανονισμού
2. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του συστήματος ταξινομικής ψήφου
3. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για την αποζημίωση του προέδρου και των μελών του Συμβουλίου του Ιδρύματος
4. Απόφαση του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για θέματα που αφορούν την περίπτωση όπου κάποια σχολή οργανώνει ένα μόνο πρόγραμμα σπουδών, η κοσμητεία αποτελείται από τον κοσμήτορα, ο οποίος εκτελεί και χρέη προέδρου τμήματος, τρεις εκλεγμένους από τη γενική συνέλευση της σχολής καθηγητές και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών. Στην περίπτωση αυτή, η γενική συνέλευση της σχολής ασκεί και τις αρμοδιότητες της συνέλευσης τμήματος.
5. Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που καθορίζει τη μηνιαία αποζημίωση των εντεταλμένων διδασκαλίας
6. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζει το ύψος και οι προϋποθέσεις αμοιβής των επισκεπτών καθηγητών
7. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που καθορίζει τις αποδοχές των καθηγητών, του Πρύτανη, των κοσμητόρων και των αναπληρωτών τους
8. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που καθορίζει την ανάπτυξη και λειτουργία του ηλεκτρονικού συστήματος εκλογής και εξέλιξης των διδασκόντων

9. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που καθορίζει την αμοιβή του γραμματέα του Ιδρύματος
10. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που ορίζει το ύψος της οικονομικής συμμετοχής για τη φοίτηση των αλλοδαπών φοιτητών που δεν έχουν εισαχθεί με εισαγωγικές εξετάσεις όπως οι έλληνες φοιτητές και προέρχονται από χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης
11. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που ορίζει τον τρόπο υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου
12. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που ορίζει την υποχρεωτική χορήγηση αδειών στους εργαζόμενους φοιτητές κατά την περίοδο εξετάσεων
13. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν τη διάθεση στους φοιτητές ηλεκτρονικών σημειώσεων και βιβλίων, καθώς και την καταβολή αμοιβής στους συγγραφείς τους
14. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που καθορίζει τα κριτήρια με βάση τα οποία υπολογίζεται ο αριθμός, η διαδικασία παραχώρησης των διδακτικών συγγραμμάτων και κάθε σχετικό θέμα
15. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Διά Βίου και Θρησκευμάτων, που καθορίζει την επιτροπή για τη διαδικασία κοστολόγησης των διδακτικών συγγραμμάτων και το ειδικό όργανο για την διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου
16. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα θέματα της σίτισης των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδακτόρων
17. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού και Τουρισμού, σχετικά με τη μετακίνηση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδακτόρων και για τα αναγκαία μέσα για την πολιτιστική τους καλλιέργεια και ψυχαγωγία
18. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σχετική με τη χορήγηση δανείου στους φοιτητές
19. Πράξη που ορίζει τον αναπληρωτή του Πρύτανη σε περίπτωση που ο τελευταίος ελλείπει, απουσιάζει η κωλύεται ώστε να διατάξει τις δαπάνες των ΑΕΙ

20. Πράξη με την οποία ο Πρύτανης μπορεί να μεταβιβάζει την άσκηση της αρμοδιότητας διαταγής δαπανών των ΑΕΙ, για ορισμένο ύψος ή είδος δαπανών σε αναπληρωτή πρύτανη, καθώς και στο γραμματέα του Ιδρύματος και τους προϊσταμένους των λοιπών διοικητικών μονάδων των ΑΕΙ
21. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δίνει τη δυνατότητα να τεθεί όριο πληρωμών, πέραν του οποίου είναι απαραίτητη απόφαση του Πρύτανη για την πραγματοποίηση της δαπάνης
22. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που καθορίζει τη διαδικασία εισπράξεως ή συμψηφισμού του ποσού που προβλέπεται στην περίπτωση στ) του άρθρου 59
23. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δίνει τη δυνατότητα τροποποίησης του κατά του ανωτέρου προβλεπόμενου ποσού
24. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ορίζει τους δείκτες με βάση τους οποίους κατανέμεται η χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό (σελ. 142)
25. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, δύναται να καθορίζει το ποσό της πρόσθετης χρηματοδότησης των ΑΕΙ, να ορίζεται το χρονοδιάγραμμα και οι προϋποθέσεις κατανομής της, να ομαδοποιούνται οι ως άνω δείκτες και να εξειδικεύεται η βαρύτητά τους
26. Απόφαση της ΑΔΙΠ καθορίζει τη διαδικασία ανανέωσης του μητρώου Ανεξάρτητων Εμπειρογνωμόνων
27. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζει την ημερήσια αμοιβή των μελών των επιτροπών πιστοποίησης, το ποσό των δαπανών μετακίνησης και διανυκτέρευσης, η διαδικασία κάλυψή τους, τα αναγκαία δικαιολογητικά και κάθε σχετικό θέμα
28. Απόφαση του Συμβουλίου της ΑΔΙΠ διαμορφώνει τα πρόσθετα κριτήρια για τα προγράμματα σπουδών που οδηγούν στην άσκηση νομοθετικώς ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων
29. Απόφαση που συμπληρώνει, εξειδικεύει και αναθεωρεί τα ως άνω κριτήρια
30. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ορίζει τα μέλη του Συμβουλίου της ΑΔΙΠ
31. Απόφαση ορίζει το ύψος της αποζημίωσης των μελών του Συμβουλίου της ΑΔΙΠ για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου

32. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθαρίζει το ύψος της ειδικής πρόσθετης αμοιβής του προσωπικού της ΑΔΙΠ και τις προϋποθέσεις καταβολής της
33. Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθορίζει την ειδική πρόσθετη αμοιβή, ημερήσια αποζημίωση και έξοδα μετακίνησης και διαμονής, που δύναται να καταβάλει η ΑΔΙΠ στις περιπτώσεις όπου το επιστημονικό προσωπικό της έχει ειδική άδεια απασχόλησης σε αντίστοιχες Αρχές
34. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων,, ύστερα από πρόταση της ΑΔΙΠ, εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων και ορίζει την ειδικότερη διαδικασία ανάδειξης των Κέντρων Αριστείας, ή πρόσθετη στήριξη τους και κάθε σχετικό θέμα
35. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που ορίζει τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις διανομής δωρεάν συγγραμμάτων στους φοιτητές
36. Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ρυθμίζει ειδικότερα θέματα που αφορούν την εφαρμογή των άρθρων 76 έως 80
37. Προεδρικό Διάταγμα εγκρίνει τον Οργανισμό κάθε Ιδρύματος
38. Προεδρικό Διάταγμα μπορεί να εγκρίνει πρότυπο Οργανισμό των ΑΕΙ
39. Προεδρικό Διάταγμα μπορεί να συγχωνεύει, κατατέμνει, μετονομάζει και καταργεί ΑΕΙ και να μεταβάλλει την έδρα τους, καθώς επίσης και να ιδρύει, συγχωνεύει, κατατέμνει, μετονομάζει και καταργεί σχολές και να μεταβάλλει την έδρα τους
40. Προεδρικό Διάταγμα καθορίζει τη βαθμολογική και μισθολογική κατάσταση και εξέλιξη των μελών ΕΤΕΠ και ρυθμίζει τα σχετικά με τη μονιμοποίηση και χορήγηση εκπαιδευτικών και λοιπών αδειών
41. Με Προεδρικό Διάταγμα ορίζει το σύνολο των ακαδημαϊκών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη ενός πτυχίου ανά ομοειδή προγράμματα σπουδών στον ΕΧΑΕ
42. Προεδρικό Διάταγμα καθορίζει της προϋποθέσεις σχετικές με την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη
43. Προεδρικό Διάταγμα ορίζει τα σχετικά με την αξιοποίηση της περιουσίας των ΑΕΙ, τα κονδύλια τα οποία σχετίζονται με την επιστημονική έρευνα, την ανάπτυξη και την επιστημονική μελέτη, που χρηματοδοτούνται από τρίτους και δωρεές από φυσικά ή νομικά πρόσωπα
44. Προεδρικό Διάταγμα ιδρύει σε κάθε ΑΕΙ, νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου
45. Προεδρικό Διάταγμα κυρώνει τον Οργανισμό της ΑΔΙΠ

Επίσης, ο Οργανισμός κάθε ΑΕΙ θα εκδίδεται με Π.Δ.

3. Συνέπειες στην οικονομία

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να έχουν θετικές συνέπειες στην οικονομία. Τα προσδοκώμενα οφέλη έχουν δυο πηγές: 1) από την μείωση της σπατάλης και αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας (λόγω καλύτερης διαχείρισης) των πόρων που επενδύονται στην παιδεία, και 2) τα πιο μέσο- και μακρο-πρόθεσμα που θα προκύψουν από την αναβάθμιση των σπουδών και την διεθνοποίηση και εξωστρέφεια των ΑΕΙ.

Η παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση και τον καταλύτη για οικονομική ανάπτυξη, ευημερία και κοινωνική δικαιοσύνη. Η προώθηση της αξιοκρατίας, της διάφανειας και της αποτελεσματικότητας της διοικητικής και οικονομικής διαχείρισης των ΑΕΙ με την προτεινόμενη νομοθετική παρέμβαση θα έχει πολλαπλά οικονομικά οφέλη τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ιδρύματος. Η αναμενόμενη βελτίωση της ποιότητας της παρεχομένης εκπαίδευσης λόγω του εξορθολογισμού της διαχείρισης του προσωπικού, της αξιοκρατικής επιλογής των στελεχών της ανώτατης εκπαίδευσης, της ευθύνης σε επίπεδο ιδρύματος για τη βέλτιστη και διαφανή οικονομική διαχείριση των πόρων, θα συμβάλλει αποφασιστικά στην μετατροπή της ελληνικής οικονομίας σε μία σύγχρονη και ανταγωνιστική οικονομία της γνώσης.

Οι εισαγόμενες ρυθμίσεις για τη ευέλικτη διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας των ΑΕΙ με την δημιουργία του ΝΠΙΔ, εκτός του πλαισίου διαφάνειας, εισάγουν τη δυνατότητα στα ιδρύματα για τη αποτελεσματικότερη και ορθολογικότερη διαχείριση της κινητής και ακίνητης περιουσίας τους, τη αύξηση των εσόδων τους μέσω των πατεντών και της παραγόμενης πνευματικής ιδιοκτησίας που θα προκύψουν μέσα από την προώθηση της αριστείας.

Η κατανομή των πιστώσεων και η χρηματοδότηση των Α.Ε.Ι. από τον κρατικό προϋπολογισμό πταύει να συναρτάται με αδιαφανείς διαδικασίες, έλλειψη

έγκυρων στοιχείων και αυθαίρετες πολιτικές αποφάσεις που ευνοούν την ανάπτυξη σχέσεων εξάρτησης και πελατειακού χαρακτήρα. Αντίθετα, εντάσσεται πλέον στο πλαίσιο επίτευξης των στόχων του προγράμματος εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση και των συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού μεταξύ Πολιτείας και Ιδρυμάτων. Οι συμφωνίες αυτές θα είναι αποτέλεσμα της διαβούλευσης της ΑΔΙΠ με τα ΑΕΙ και θα εμπεριέχουν αντικειμενικά, διαφανή και εκ των προτέρων γνωστά κριτήρια και δείκτες προς επίτευξη.

Στους δείκτες αυτούς περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, το κόστος σπουδών ανά φοιτητή, η διάρκεια των προγραμμάτων σπουδών, ο αριθμός των φοιτητών που εγγράφονται ετησίως στο ίδρυμα, το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών, το μέγεθος, η γεωγραφική διασπορά του ιδρύματος.

Συνεπώς στο νέο πλαίσιο αυτοδιοικούμενης λειτουργίας των ιδρυμάτων, ένα μέρος της δημόσιας χρηματοδότησής τους κατανέμεται με βάση δεικτών ποιότητας και επιτευγμάτων. Οι δείκτες αυτοί επικαιροποιούνται περιοδικά μέσα από διαφανείς διαδικασίες διαβούλευσης της ΑΔΙΠ με τα ΑΕΙ, ώστε να επιτυχάνονται οι επίσης μεταβαλλόμενοι στόχοι και προτεραιότητες της εθνικής στρατηγικής για την ανώτατη εκπαίδευση. Με τον τρόπο αυτό, οι διοικήσεις των ιδρυμάτων αποκτούν συγκεκριμένα κίνητρα και επιβραβεύονται για τα επιτεύγματά τους με συγκεκριμένο τρόπο.

Η διεθνοποίηση προγραμμάτων σπουδών των ΑΕΙ και η προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών (με δίδακτρα) ενισχύει τους πόρους των ΑΕΙ αλλά και την εθνική οικονομία με την εισαγωγή συναλλάγματος.

Η προώθηση της σύνδεσης των ΑΕΙ με τις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες και η δημιουργία συνεργειών ενισχύει σημαντικά την περιφερειακή οικονομία της χώρας, δίνοντας την δυνατότητα και στην χώρα μας να μεταφέρει αποτελεσματικά την διεθνή εμπειρία που συναντάται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες της περιφερειακής ανάπτυξης μέσα από την γνώση και την εκπαίδευση.

Ταυτόχρονα, οι ελληνικές επιχειρήσεις θα έχουν έμμεσα, και σημαντικά οφέλη, με τη δυνατότητα εύρεσης άριστα καταρτισμένου στελεχιακού και επιστημονικού δυναμικού που να ανταποκρίνεται στις αναπτυξιακές και παραγωγικές ανάγκες τους, την κάλυψη σύγχρονων και επιστημονικών ειδικοτήτων και την ενσωμάτωση αποτελεσμάτων έρευνας και καινοτομίας. Οφέλη και παράμετροι που αυξάνουν αποτελεσματικά την διεθνή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες

Συνολικά η εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων θα σηματοδοτήσει μια «αλλαγή παραδείγματος», την δυνατότητα του Κράτους να παρέχει στους Έλληνες πολίτες ένα δημόσιο αγαθό με ποιότητα, αποτελεσματικότητα, με πλήρη αξιοποίηση και λογοδοσία των πόρων που διατίθενται στην Παιδεία. Η προτεινόμενη ρύθμιση εισάγει διαφανείς διαδικασίες και κανόνες για όλα τα θέματα που αφορούν στα ΑΕΙ και δημιουργεί πλαίσιο λογοδοσίας σε όλα τα επίπεδα. Η συνεπακόλουθη διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αξιοκρατία εμπεδώνει αίσθημα δίκαιου και αξιοπιστίας στον Έλληνα πολίτη, καθηγητή, φοιτητή και γονέα.

Η εισαγωγή διαρκούς αξιολόγησης και η δημιουργία νοοτροπίας αξιολόγησης θα συμβάλλει στη διαρκή αναβάθμιση όλων των πτυχών της ανώτατης εκπαίδευσης.

Ο εξορθολογισμός που θα προκύψει από την εφαρμογή των διατάξεων της υπό αξιολόγηση ρύθμισης θα απελευθερώσει πολύτιμους πόρους που θα διοχετευτούν σε άλλες αναγκαίες δραστηριότητες στην εκπαίδευση με περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχομένης δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης στην χώρα μας.

Με τον παρόντα νόμο οι διαδικασίες αξιολόγησης της ποιότητας γίνονται πιο ουσιαστικές, καλύτερα στοχευμένες και πιο αποτελεσματικές. Από συμβουλευτικές για τα ιδρύματα και της διοικήσεις τους, οι διαδικασίες αξιολόγησης, μετατρέπονται σε διαδικασίες πιστοποίησης. Η πιστοποίηση είναι διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης, με βάση προκαθορισμένα διεθνώς

αποδεκτά και εκ των προτέρων δημοσιοποιημένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και δείκτες ποιότητας.

Η φιλοσοφία διασύνδεσης της χρηματοδότησης βάσει δεικτών αξιολόγησης και αντικειμενικών κριτηρίων εισάγει ένα νέο τρόπο προσέγγισης και πιο αποτελεσματικης αξιοποίησης των δημοσίων δαπανών.

Με τις ρυθμίσεις για την ακαδημαϊκή ελευθερία διασφαλίζεται η προστασία της δημόσιας περιουσίας (κτίρια, εργαστήρια, προαύλια, κλπ) των ΑΕΙ.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις για δημιουργία Σχολών Δια Βίου Μάθησης και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, τα ΑΕΙ ανοίγονται σε όλες τις ηλικίες και θα καλύψουν σημαντικά κενά στους πολίτες με την δυνατότητα για διαρκή ανανέωση της γνώσης και των δεξιοτήτων τους.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Αναμένονται μόνο έμμεσες και θετικές συνέπειες από την εφαρμογή της συγκεκριμένης νομοθετικής παρέμβασης.

Συγκεκριμένα, η προσαρμοστικότητα των προγραμμάτων σπουδών (σε αντίθεση με τα τμήματα στην προηγούμενη κατάσταση) επιτρέπει την προσαρμογή του στις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των τοπικών και εθνικών κοινωνιών και οικονομιών.

6. Συνέπειες στην Δημόσια Διοίκηση και απονομή της Δικαιοσύνης

Οι προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση αποτελεί ένα σύγχρονο, λιτό και σαφές νομικό πλαίσιο. Διευκολύνεται η μείωση της γραφειοκρατίας και των καθυστερήσεων και προβλημάτων που συνεπάγεται και μπαίνουν οι βάσεις για πιο εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της Διοίκησης. Η κατάργηση των αλληλοσυγκρουόμενων διατάξεων και νόμων θα διευκολύνει σημαντικά την απονομή της Δικαιοσύνης.

Επιπλέον, με το παρόν νομοσχέδιο δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για τον πραγματικά επιτελικό ρόλο του κράτους σε θέματα ΑΕΙ. Τα ΑΕΙ αποκτούν ουσιαστική αυτοτέλεια και θα έχουν τον κεντρικό ρόλο σε αποφάσεις που

αφορούν το στρατηγικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη τους, την πλήρωση θέσεων εργασίας, την παροχή υπηρεσιών μέριμνας.

Το σύστημα θεσμικών αντίβαρων εντός των ΑΕΙ αφαιρεί μεγάλο όγκο ελέγχου νομιμότητας αποφάσεων από τις υπηρεσίες του ΥΠΔΒΜΘ.

7. Νομιμότητα

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 16 του Συντάγματος που ορίζουν ότι η Παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του κράτους.

8. Αρμοδιότητα

Για τον σχεδιασμό και προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης συναρμόδια Υπουργεία είναι 1) το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, για θέματα που αφορούν τον διορισμό και εν γένει την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού, 2) το Υπουργείο Οικονομικών λόγω δαπανών, 3) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, 4) το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, 5) το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, 6) το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, 7) το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, 8) το Υπουργείο Εξωτερικών, 9), το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και 10) το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κατά την σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης τηρηθήκαν οι οδηγίες των εγχειρίδίων οδηγιών τόσο της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής όσο και της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας.

Στο σώμα του σχεδίου νόμου υπάρχει αναλυτικός πινάκας που περιλαμβάνει τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά η καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

- Στη διαβούλευση για την Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση κλήθηκαν και έλαβαν μέρος οι πρυτάνεις των πανεπιστημίων, οι πρόεδροι των ΤΕΙ, οι φοιτητές, το διδακτικό προσωπικό των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, το διοικητικό προσωπικό των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, τα ερευνητικά κέντρα/ινστιτούτα, παραγωγικοί φορείς όπως: ΟΚΕ, ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, ΓΣΕΒΕΕ, ΣΕΒ, εκπαιδευτικοί φορείς όπως: ΠΟΣΔΕΠ, ΟΣΕΠ ΤΕΙ, ΣΑΠΕ, ΕΣΥΠ, ΕΕΕ, ο πρόεδρος του ΙΚΥ, ο πρόεδρος του ΔΟΑΤΑΠ, ο πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, τα πολιτικά κόμματα και παρατάξεις και πολίτες που έδειξαν το σχετικό ενδιαφέρον.

- Όσον αφορά τη δημόσια διαβούλευση για τη Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση:
 - Στις 28 Ιουλίου 2010 το Υπουργείο παρουσίασε κείμενο με τους βασικούς άξονες της προτεινόμενης μεταρρύθμισης στη Σύνοδο των Πρυτάνεων (<http://www.minedu.gov.gr/grafeio-typou/deltia-typoy/26-06-10-omilia-tis-ypoargvoy-stin-64i-synodo-ton-prytaneon.html>).

 - Στις 29 Νοεμβρίου 2010, το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έδωσε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση το κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση (<http://www.opengov.gr/yrepth/?p=400>). Κατά τη διάρκεια της δημόσιας ηλεκτρονικής διαβούλευσης, η οποία έληξε στις 14 Ιανουαρίου 2011, κατατέθηκαν 360 απόψεις και προτάσεις.

 - Ταυτόχρονα ταχυδρομικώς και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ελήφθησαν περισσότερες από 200 προτάσεις και παρατηρήσεις.

 - Συνεστήθη Διακομματική Επιτροπή (29 Σεπτεμβρίου 2010) η οποία συνεδρίασε σε 4 κύκλους (<http://www.minedu.gov.gr/grafeio->

[typou/deltia-typoy/29-09-10-systasi-ethnikis-diakommatikis-epitropis-gia-tin-paideia.html\)](#)

- Το κείμενο διαβούλευσης συζητήθηκε στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας σε 3 συνεδριάσεις (1^η συνεδρίαση 26 Ιανουαρίου 2011) που κατέληξε σε πόρισμα, το οποίο παρεδόθη στον Πρωθυπουργό (http://www.minedu.gov.gr/publications/docs2011/synoptikh_paroysias_h_twn_synedriaseswn_apo_ton_proedro_110323.pdf)
- Προσεκλήθη διεθνής επιτροπή εμπειρογνωμόνων, ειδικών σε θέματα μεταρρυθμίσεων στην Ανώτατη Εκπαίδευση, η οποία και υπέβαλλε το πόρισμά της τον Φεβρουάριο 2011, το οποίο και δημοσιοποιήθηκε. (<http://www.minedu.gov.gr/grafeio-typou/deltia-typoy/12-04-11-i-ekthesi-tis-diethnoys-symbouleytikis-epitropis-gia-tis-allages-stin-anotati-ekpaideysi.html>)

Τέλος, με πρωτοβουλία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με καθηγητές, ομοσπονδίες, φορείς, φοιτητές, εκπροσώπους κομμάτων σε όλη τη χώρα.

Τα σχόλια που κατατέθηκαν βασίστηκαν σε τρεις βασικούς άξονες της προτεινόμενης πρότασης:

- Το νέο μοντέλο διοίκησης των ΑΕΙ
- Τα προγράμματα σπουδών
- Ο διεθνής χαρακτήρας των ΑΕΙ

Από τη διακομματική επιτροπή που συνολικά διήρκησε 3 μήνες (έγιναν 4 συνεδριάσεις) προέκυψε ότι όλα τα κόμματα (εκτός από το Σύριζα και το ΚΚΕ που αρνήθηκαν να συμμετέχουν στο διάλογο) συμφωνούν ότι η ισχύουσα κατάσταση στην Ανώτατη Εκπαίδευση πρέπει να αλλάξει.

Από την ηλεκτρονική διαβούλευση συγκεντρώθηκαν πολλά και εποικοδομητικά σχόλια τα οποία συνέβαλλαν στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου νόμου. Τα περισσότερα σχόλια αφορούσαν διοικητικά θέματα ενώ η διεθνοποίηση των ΑΕΙ είχε αποκλειστικά θετικά σχόλια. Είναι χαρακτηριστικό ότι σχεδόν κανένα αρνητικό σχόλιο δεν παρουσιάστηκε στην ενότητα για τη διεθνοποίηση του πανεπιστημίου.

Τέλος, από τις προτάσεις που κατατέθηκαν δια αλληλογραφίας στο Υπουργείο Παιδείας και Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και από τις συναντήσεις που έγιναν με φορείς και εκπροσώπους τμημάτων προέκυψε επίσης μια γενικότερη βούληση για αλλαγή. Διαφορετικές ομάδες εντός του πανεπιστημίου (φοιτητές, διδάσκοντες, διοικητικοί υπάλληλοι) σημείωσαν αλλαγές που πρέπει να γίνουν στο προτεινόμενο σχέδιο σε συνάρτηση με τα θέματα που τις αφορούν. Κάποιες από τις προτάσεις των ομάδων αυτών ενσωματώθηκαν στο πλαίσιο αλλαγών, ενώ σε άλλες επικράτησε η άποψη της πλειοψηφίας.

Συμπερασματικά, παρά τις επιμέρους διαφωνίες, από τις συνεδριάσεις των επιτροπών, την ηλεκτρονική διαβούλευση και τις προτάσεις που κατατέθηκαν στο Υπουργείο, προκύπτει ότι τόσο εντός των πολιτικών κομμάτων και των εκπαιδευτικών φορέων και ομάδων, όσο και εντός του κοινωνικού συνόλου υπάρχει μία γενικευμένη βούληση για αλλαγή προς ένα πιο ποιοτικό, εξωστρεφές και αξιοκρατικό πανεπιστήμιο.